

mod falske Dokumenter, der udgive sig for udstedte for lang Tid siden men med en saadan Forsaldstid, at de ikke vilde rammes af en Frist, der først skulde regnes fra denne*). For den sidstnævnte, antagelig sjældne, Kombinations Skyld — hvor tillige som oftest andre Midler vilde have sig til at hindre, at nogen kommer nogen Vej med et slikt opdigtet Krav — synes det imidlertid at være et altfor uforholdsmæssigt Middel at opstille en Regel, der løber ud paa, at ingen kan paatage sig en Forpligtelse, som først skal opfyldes over ti Aar ud i Tiden, uden med det Vilkaar, at han med mindre end ti Aars Mellemrum bliver mindet om sin Forpligtelse. En saadan Regel synes derhos ikke blot at lægge et større Bysvær paa Kreditor, end Nemedet retfærdiggør; men Sandsynligheden af, at den i givne Tilfælde vil gøre ufortjent Fortrød og bringe Debitor en ganske ugrundet Fordel, synes at overveje den Udset, der kan være til, at den i et enkelt Tilfælde kan komme til at gøre Gavn. Det første af de ovenansførte Hensyn er ganske vist ikke uden al Vægt; det gør sig fornemmelig gældende ved Fordringer, der hvile paa Gældsbrief. Det lader sig ikke nægte, at Kreditor kan være noget mindre udsat for Fejtagelse i Henseende til det Tidspunkt, inden hvilket han maa sørge for at faa sin Fordring paataalt eller fornyet, naar Fristen regnes simpelthen fra den Dato, som staar under hans Dokument. Men herimod kan paa den anden Side fremhæves, at det i mangt et Tilfælde vil kunne volde Tvivl og være Genstand for ulige Meninger, paa hvilket Tidspunkt en given Fordring er at anse som stiftet, medens derimod Tilfældet ikke efterlader Tvivl om, hvad der menes med den Tid, da den kan fordres opfyldt. Og i ethvert Fald synes de nedenfor ansførte Grunde at maatte gøre Udslaget, som tale for at gøre Fristen til en Paatalefrist. Et andet Spørgsmaal er, om ikke Reglen om Beregning af Aarsfristen fra Forsaldstid (eller fra den Tid, hvortil Opsigelse tidligst kunde have været given af Fordringshaveren,) vilde kunne begrænses til det Tilfælde, at Fordringen ikke er forfalden eller ved Opsigelse fra Fordringshaverens Side kunde have været bragt til at forfalde før en vis kortere Tid efter Stiftelsesdagen, saa at i andet Fald denne Dag blev Udgangspunkt for Beregningen; men en saadan Regel turde sikkerlig, med den vilkaarlige Tid, som i

nævnte Henseende maatte sættes, være egnet til at bringe mere Forvikling end Gavn. Heller ikke den Udvej at lade den længere Frist regnes fra Stiftelsestiden men altid lade Paatale staa aaben, indtil tillige den kortere Frist er udløben, beregnet fra Forsaldstiden, vilde indeholde en fyldestgørende Ordning.

Til det ansførte skal endnu kun søjes, at Forslaget om at lade Udgangspunktet for Beregningen af det Aaremaal, hvormed der skal regnes, bestemmes efter Fordringens Forsaldstid, stemmer med, hvad der gælder, det tør vistnok siges, i alle Lande udenfor de nordiske Riger. Sædvanligvis tælles ogsaa det fastsatte Antal Aar, ligesom efter Forslaget, fra selve den Dag, paa hvilken Fordringen er forfalden. Heri have dog de fleste nyere tyske Forældelseslove gjort den Modifikation, at de kortere Frister regnes, ikke fra selve Forsaldsdagen, men først fra Udgangen af det Aar, i hvilket Fordringen er forfalden; i enkelte af disse Love er den samme Beregningsmaade ogsaa bragt i Anvendelse ved den sædvanlige, længere Frist. Det har været under Overvejelse, om der maatte være Anledning til at optage denne Beregningsmaade i alt Fald ved den kortere Forældelse, der vil komme til at ramme flere Arter af Fordringer, efter hvis Natur det kan ventes jævnligt at ville forefalde, at det bestemte Tidspunkt, da Fordringen stiftedes og forfaldt, ikke nøjagtigt kan huskes eller oplyses. Tilgodes imidlertid den nævnte Beregningsmaade er antagen at ville være mindre hensigtsmæssig for de længere Fristers Bedkommende, saaledes er heller ikke den Nytte, som den kunde ventes i visse Tilfælde at ville yde ved Beregningen af den kortere Frist, funden at være saa betydelig, at der er tilstrækkelig Grund til at opstille en forskellig Beregningsmaade for de tre Frister. Den omhandlede Beregningsmaade vilde ogsaa frembyde den Ulempe, at hvor der var Tvivl tilstede, om en Fordring var forfalden før eller efter Nytaar, vilde dette medføre Tvivl, om Forældelsestiden udløb, ikke nogle saa Dage, men et helt Aar, før eller senere.

Med Hensyn til de Forlængelser, som det er fundet rigtigt at lade tre, ti eller tyve Aars Fristen undergaa i visse forskellige Tilfælde, maa det paa dette Sted være nok at henvise til Bemærkningerne ved de Paragraffer, som indeholde de nærmere Regler herom (§§ 7 til 10, se ogsaa § 15).

Med Hensyn endelig til, at de Forældelsesfrister, som saaledes ere bragte i Forslag, ere foreslaaede gjorte til Paatale-

*) Jfr. ansførte Skrift, S. 119, 121—24 og 128.